

eerlijkwinkelen

Jaarverslag 2016

Stichting EerlijkWinkelen

Bestuursverslag

Inleiding

“Een handige app om met een goed gevoel te winkelen en die je ook nog eens nieuwe adresjes laat ontdekken”, aldus het VARA-televisieprogramma GroenLicht midden februari 2016 over de EerlijkWinkelen app. Een fijn compliment voor alle inspanningen rond de app en website in 2015. En maar liefst 1000 nieuwe downloads van die app binnen 24 uur.

2016 stond voor EerlijkWinkelen in het teken van Community, Criteria en Continuïteit. In zo'n 55 steden, verspreid over heel Nederland, zijn vrijwilligers actief voor EerlijkWinkelen. Soms een groepje, soms een duo, maar hier en daar ook een enkeling. Deze **community** van lokale coördinatoren enthousiasmeren en faciliteren wij zo goed als mogelijk als vrijwillig bestuur, bijvoorbeeld door leuke voorbeelden van EerlijkWinkelen activiteiten uit te wisselen

Duurzaamheid komt in een steeds bredere belangstelling te staan. Vooral op het gebied van kleding en voeding zijn veel nieuwe initiatieven voor duurzame producten. Het aanbod groeit in bepaalde productgroepen, zoals koffie, thee, chocolade en suiker. Voor met name horeca, supermarkten en kledingwinkels hebben we de drempel hoger gelegd door de **criteria** voor toelating te verscherpen. Daarmee belonen we die ondernemers die steeds nieuwe stappen zetten.

De herbeoordeling van alle 1700 winkels op de nieuwe criteria en versterking van de community van lokale coördinatoren is een keuze voor kwaliteit en **continuïteit**. Daaronder valt ook versterking van de landelijke organisatie. Nadrukkelijker zijn we met succes op zoek gedaan naar enthousiaste vrijwilligers voor specifieke taken, zodat het netwerk rond het (uitvoerende) bestuur van 4 personen zich uitbreidt.

Missie

De missie van EerlijkWinkelen is eerlijk en duurzaam winkelen onder de aandacht te brengen bij een groot publiek. We doen dit door de weg te wijzen naar winkels die aantoonbaar fair trade, biologische en/of tweedehands producten verkopen.

We richten ons hierbij op die consumenten die interesse hebben in duurzaamheid en graag duurzamer zouden shoppen, maar niet weten waar ze eerlijke en duurzame producten kunnen vinden en hoe ze die kunnen vinden.

Vrijwilligers

EerlijkWinkelen draait geheel op vrijwilligers.

Het bestuur bestaat in 2016 uit:

- Karen Kammeraat – voorzitter
- Mark van Kollenburg – secretaris/2^e penningmeester
- Sandra Buster – penningmeester
- Elisa Huijsman – algemeen bestuurslid

Daarnaast zijn de volgende vrijwilligers actief:

- Lieneke Uittenboogaard – vormgeving en drukwerk
- Marleen de Groot – coördinatie van inkomende tips
- Marlies Staalman – nieuwsbrief
- Patrick Ehlert – statistieken
- Yvette Keen-Middendorp – financiële administratie en verslaglegging

Het blijft goed werken als vrijwilligers een kleine en specifieke taak hebben. Met succes hebben we op die manier versterking gevonden. Zo zijn we blij met het aanbod van Patrick om ongeveer tweemaandelijks een overzicht te maken van web- en appstatistieken. Ook Yvette, die in oktober 2016 aansloot, blijkt een aanwinst. Zij bewaakt het proces van

professionalisering dat ons in staat stelt om onder meer nieuwe inkomstenbronnen aan te boren.

Lieneke is de enige vrijwilliger die voor haar werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding krijgt, per vormgeving van een papieren route. Karen krijgt een vrijwilligersvergoeding om zo een bijdrage te leveren aan de huurkosten van het kantoor.

En zoals eerder vermeld, hebben we in het land zo'n 60 lokale coördinatoren die zich verantwoordelijk voelen voor het up-to-date houden van de app. Een aantal van hen is daarnaast heel actief met de lokale promotie van EerlijkWinkelen en het bouwen van netwerken tussen de winkels en ondernemers die op de app en site staan.

Criteria

We vonden dat de criteria wel een oprisser konden gebruiken! De criteria zijn bij de oprichting van EerlijkWinkelen zo'n 6 jaar geleden opgesteld. Gelukkig is het aanbod van fair trade, biologische en tweedehands producten flink verbeterd en vergroot de afgelopen jaren, dus werd het tijd om de lat hoger te leggen! Zo'n 6 jaar geleden was het nog heel wat als je biologische of fair trade koffie of thee verkocht, nu is dat schamel als je kijkt naar het aanbod van producten en winkels.

In februari hebben we hierover een goede bijeenkomst gehad met enkele lokale coördinatoren. Besloten is onder meer dat we voortaan alleen streekproducten opnemen als deze biologisch zijn (al dan niet gecertificeerd). Van horeca verwachten we op de menukaart meer duurzame producten. Het is tenslotte een winkelroute dus de horeca die men aandoet tijdens een winkelpauze mag best onderscheidend zijn! Supermarkten of grote ketens nemen we bij voorkeur alleen op als er in een (kleinere) gemeente nauwelijks alternatieve plaatsen zijn waar bepaalde duurzame producten te koop zijn.

De nieuwe criteria zijn te vinden op de website.

<http://www.eerlijkwinkelen.nl/overeerlijkwinkelen>

<http://www.eerlijkwinkelen.nl/assets/ckeditor/userfiles/files/EerlijkWinkelen%20criteria%202016.pdf>

We hebben de lokale coördinatoren gevraagd in 2016 alle winkels naast de nieuwe meetlat te leggen en indien nodig ook winkels erop te wijzen dat we meer verwachten in hun aanbod.

Community

In 55 gemeenten (31-12-2016) in Nederland zetten vrijwilligers zich in voor EerlijkWinkelen. Soms een groepje, soms een duo, maar hier en daar ook een enkeling. Zij houden bij of nieuwe winkels zich kunnen aansluiten, of bestaande winkels nog voldoen aan de criteria en of alle gegevens van de deelnemende winkels nog kloppen. Eventueel organiseren zij al dan niet in samenwerking met ondernemers publieksactiviteiten in hun gemeente.

Wij proberen deze lokale coördinatoren te faciliteren en stimuleren door:

- Administratie van winkels eenvoudig te houden met dataformulieren.
- Handleiding voor het CMS (Content Management Systeem) steeds eenvoudiger en duidelijker te maken.
- Leuke voorbeelden van activiteiten van andere gemeenten te delen via Twitter en Facebook.
- Tips te geven en vragen te stellen via (interne) nieuwsbrieven (Updates).
- Beschikbaar stellen van promotiematerialen voor winkels om zichtbaarheid van EerlijkWinkelen te vergroten.

De achtergrond van de vrijwilligersgroepen is divers. Sommige worden gesteund door een gemeenteambtenaar, sommige worden gedragen door ondernemers, anderen werken vanuit een Fairtrade Gemeente Werkgroep aan EerlijkWinkelen. De slagkracht en inzet per gemeente loopt nogal uiteen.

Om de band en gemeenschappelijke doelen te versterken hebben Karen en Mark op verzoek

van Fair Trade Gemeente Nederland beide een presentatie gehouden op regionale bijeenkomsten van Fairtrade Gemeente Campagne (West/Noordwest resp. Zuid).

In december 2016 hebben we alle betrokken vrijwilligers als dank een duurzame Kerstkaart gestuurd met zaadjes.

Continuïteit

Onze inzet ten aanzien van de lokale groepen moet ertoe leiden dat er een blijvende solide basis is in de nog steeds groeiende groep gemeenten die een EerlijkWinkelen selectie heeft. De continuïteit van EerlijkWinkelen staat of valt met enthousiaste vrijwilligers/ondernemers in het land. Tevens zien we de kwaliteit van het winkelaanbod in de EerlijkWinkelen steden als een pijler onder het initiatief.

Een duurzame stichting is ook gebaat bij diversificatie van inkomstenbronnen. Inkomsten komen vooralsnog uit een enkel fonds en uit de administratieve bijdrage voor ontwerp en productie van de Z-card, die we rekenen aan nieuwe routes. Met de komst van de app valt het totaal aan inkomsten iets terug aangezien veel gemeenten volstaan met de app. Voor stichting EerlijkWinkelen blijft de hoofddoelgroep: de consumenten. Deelname aan de app blijft gratis voor de winkels.

Het publiek dat we bereiken groeit gestaag. Op Twitter zijn we ruim over de 5000 volgers, op Facebook hebben we inmiddels 1750 fans. Het aantal abonnees op de nieuwsbrief die 10x per jaar verschijnt, groeide in 2016 van 600 naar 800 geïnteresseerden. Dat publiek is interessant voor winkeliers/ondernemers.

We hebben in het najaar van 2016 allereerst de ongeveer 400 webwinkels, die een plek hebben op de website, aangeboden tegen betaling extra aandacht te geven (via blog, social media, nieuwsbrief, betere zichtbaarheid op de pagina). Zo'n 20 ondernemers hebben hiervan na een mail-acquisitie gebruik van gemaakt.

In 2017 willen we ook de ondernemers van de 1700 fysieke winkels de mogelijkheid bieden om via EerlijkWinkelen reclame te maken.

De EerlijkWinkelen app

De EerlijkWinkelen app bestaat sinds januari 2015 en kan gedownload worden in de Appstore (voor iPhones) en Google Play (voor Android toestellen). Aan het begin van 2016 bedroeg het aantal **downloads** ruim 6000. Uiteindelijk zijn we in december 2016 over de grens van 10.000 gegaan, later dan gehoopt.

Het totaal aantal **gebruikers** bedroeg in 2016 5600. Omgerekend komt dat neer op 465 per maand of 15 per dag. Per dag waren er gemiddeld 43 sessies. Gebruikers waren gemiddeld iets meer dan 2 minuten bezig met de app.

Het gebruik van de app is vooral aanzienlijk in de grote steden en actieve steden als Alkmaar, Sittard. Ook Apeldoorn en Eindhoven scoren in de top 10. Regelmatig krijgen we via de app-functie wekelijks enkele tips voor nieuwe winkels.

Over de app komen louter goede geluiden. Ook krijgen we suggesties om bijvoorbeeld favorieten te kunnen aanmaken en om ook webwinkels op de app te kunnen vertonen. Aanpassingen van de app hebben we vooruitgeschoven naar 2017.

Promotie van de app

We hebben de app gepromoot via onze eigen social media kanalen en nieuwsbrief. We hebben artikelen geplaatst in partnernieuws van OneWorld. Verder hebben we aandacht gekregen in publieksbladen zoals Opzij, waar Elisa werd geïnterviewd voor een verhaal over 'Fair Shoppen', en Genoeg.

Op 15 februari 2016 werd de app op tv positief besproken in het VARA-programma GroenLicht. 'Een handig app om met een goed gevoel te winkelen en die je ook nog eens

nieuwe adresjes laat ontdekken', aldus de jury. Diezelfde avond nog waren er ruim 900 downloads van de app!

De in 2015 via een ontwerpwedstrijd ontwikkelde ansichtkaart 'Wat een Heerlijke Dag' – die verwijst naar de app - hebben we in 2016 her en der verspreid op bijeenkomsten, beurzen en borrels. Ook de lokale coördinatoren hebben bestellingen geplaatst om de kaarten via winkeliers te verspreiden.

De EerlijkWinkelen site

We hebben meer energie gestoken in het zelf schrijven van blogs en het aantrekken van (betaalde) blogs. Verder hebben we de teksten Over Ons en Doe Mee geactualiseerd ook met het oog op de aanscherping van de criteria.

Lokale coördinatoren kunnen sinds begin 2016 ook lokaal nieuws kwijt op hun stedenpagina maar daarvan wordt weinig gebruik gemaakt.

Het aantal bezoekers aan de site over 2015 bedroeg 30.000, waarvan 78% nieuwe bezoekers. In het najaar was een duidelijke stijging waarneembaar. Omgerekend bezoeken ruim 80 mensen per dag de website. Zij bezochten ongeveer 110.000 pagina's op de site. De gemiddelde tijd die wordt doorgebracht op de site bedraagt iets meer dan 2 minuten. Via de website ontvangen we wekelijks een handjevol verzoeken om de nieuwsbrief te kunnen ontvangen.

Onderhoud

We hebben hiervoor een onderhoudscontract met de app en site bouwer en de relatie en communicatie met hen is goed.

Steden

In 2016 zijn de volgende steden erbij gekomen:

- Langedijk (27.000 inw) in Noord-Holland
- Heerhugowaard (54.000 inw) in Noord-Holland
- Vlaardingen
- Teylingen
- Arnhem

Momenteel kun je in 16 van de 20 grootste steden in Nederland gebruik maken van de EerlijkWinkelen app. Almere (7), Enschede (13), Haarlemmermeer met Hoofddorp (18) en Zoetermeer (20) ontbreken momenteel. Daarbuiten staat Maastricht (22) hoog op ons lijstje voor 2017.

Papieren routes

In Alkmaar en Utrecht werden papieren routes herdrukt. Wageningen bracht in samenwerking met de universiteit een gedrukte Engelstalige route uit! Nieuwe steden kozen in 2016 ervoor om in ieder geval te beginnen met deelname in de app en website.

Opvallende activiteiten en initiatieven rond EerlijkWinkelen in 2016

- Scholieren winkelen eerlijk in Upcycle Project

Zo'n 120 tot 150 leerlingen in de hoogste groepen van het basisonderwijs deden mee aan een EerlijkWinkelen speurtocht en workshops waarin ze nieuwe producten maakten uit afval. Ypcycling Studio NICEway werkte daarvoor samen met de Vereniging Mondiaal Beleid Sittard en de Fairtrade Gemeente Sittard-Geleen.

<http://sittard-geleen.nieuws.nl/nieuws/20160202/groep-7b-van-de-wissel-winnaar-eerlijk-winkelen/>

- Fietsroutes langs duurzame hotspots

Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk hebben in het voorjaar drie fietsroutes uitgebracht langs allerlei duurzame initiatieven en activiteiten; om te bezoeken, te bezichtigen of te kopen; kleding, cadeautjes en voedsel gemaakt onder goeie omstandigheden voor mens en

milieu. Daaronder uiteraard ondernemers van EerlijkWinkelen. De wethouders van de 3 gemeenten testten de route persoonlijk! <https://pers.alkmaar.nl/130295-eerlijk-winkelen-fietsroute-gelanceerd-door-alkmaar-heerhugowaard-en-langedijk>

- Engelstalige winkelbeschrijvingen

Alkmaar en Wageningen hebben in de beschrijving van winkels in de app en website een Engelstalige beschrijving opgenomen. Alkmaar vanwege de vele toeristen die de stad aandoen en Wageningen telt veel buitenlandse studenten.

- EerlijkWinkelen quest

In Wageningen zouden ze het dan ook weten, die studenten, van de Fairshopping route! Op Facebook lanceerde EerlijkWinkelen Wageningen een Quest middels Google Docs waarbij heerlijke Tony-repen te winnen waren.

- Dutch Sustainable Fashion Week

In Den Haag werkten EerlijkWinkelen Den Haag en DSFW nauw samen aan een divers en uitgebreid programma over duurzame kleding. Ook in andere steden werd gebruik gemaakt van informatie uit de EerlijkWinkelen app.

Zichtbaarheid

Karen en Mark hebben op verzoek in het voorjaar beide een presentatie gehouden op regionale bijeenkomsten van de Fairtrade Gemeente Campagne (West/Noordwest resp. Zuid).

Verder was EerlijkWinkelen aanwezig op de PuurFair op 18 september in Amsterdam.

Karen Kammeraat hield in maart voor TedX Delft Salon een mooie presentatie over Wallet Power! Deze is hier te bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=4pGFkPQgUll>

Kantoor

EerlijkWinkelen heeft een kantoor in de New World Campus in Den Haag. Daar werken de bestuursleden gemiddeld twee keer per maand samen vanuit dit kantoor. Ook biedt het kantoor de mogelijkheid om lokale coördinatoren en externe contacten op een professionele wijze te ontvangen. Het kantoor wordt gedeeld met het bedrijf van de voorzitter, Nyota, om zo de kosten te delen en zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van de ruimte.

Plannen 2017

Gebaseerd op onze ervaringen en bevindingen in 2016 willen we ons in 2017 op de volgende zaken focussen:

- Professionalisering; voldoen aan alle fiscaal-administratieve voorwaarden van een stichting om onder meer de Anbi-status te kunnen aanvragen. Opstellen van een meerjarenplan.
- Publiek; meer zichtbaarheid in publieke tijdschriften en beurzen (zoals Linda) waar meer mainstream publiek komt.
- Promotie; mogelijkheden onderzoeken om sterkere promotie van EerlijkWinkelen te benutten voor versteviging van de financiële basis van de stichting.

Bestuur Eerlijk Winkelen
Den Haag, maart 2017

Jaarrekening 2016

Inkomsten en uitgaven	2016	2015
Fondsen	2.425	500
Nieuwe routes	9.250	21.800
Promotiemateriaal	3.690	5.264
Overige inkomsten	38	57
Totaal Inkomsten	15.403	27.621
Kosten productie routes	5.770	16.050
Kosten app/website	1.421	22.340
Kosten promotie e.d.	5.205	2.823
Vrijwilligersvergoedingen	1.500	1.450
Overhead	1.395	852
Totaal Uitgaven	15.291	43.515
Resultaat	112	-15.894

Balans	31 dec 2016	31 dec 2015
Activa		
Voorraad	750	1000
Lopende rekening	1.546	707
Spaarrekening	12.203	12.680
Debiteuren		-
Totaal activa	14.499	14.387
Passiva		
Algemene reserve	14.499	14.387
Totaal passiva	14.499	14.387

Toelichting op de balans

Voorraad

De post voorraad heeft betrekking op de voorraad promotiemateriaal. Dit betreft de geschatte waarde per 31 december van het boekjaar.

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	2016	2015
Beginsaldo	14.387	30.281
Bij: resultaat boekjaar	112	-15.894
Eindsaldo	14.499	14.387

Toelichting op het resultaat

In 2016 zijn de totale inkomsten en uitgaven van EerlijkWinkelen afgenomen.

Met de mogelijkheid om een route op app en website uit te brengen zijn de inkomsten uit nieuwe routes net als in 2015 verder afgenomen.

De kosten van promotiemateriaal hebben betrekking de kosten van promotie van EerlijkWinkelen en promotieartikelen die tegen een vergoeding aan geïnteresseerden worden verstrekt.

In 2016 zijn vergoedingen verstrekt aan vrijwilligers en een bijdrage in de huur van kantoor en opslagruimte.